

Collegial: Tidende

for

Danmark og Norge.

Med kongeligt allerhaadigst Privilegium.

Nr. 33. Den 15 August 1801.

Trykt i Kjøbenhavn hos Director Johan Frederik Schulz.

Undertegnede ere Redaktører, Forlæggere og Udgivere af
denne Tidende:

Christian Knudsen.

Justitsraad og Deputeret i det
danske Canceellie.

Peter Johan Monrad.

Justitsraad og Departements-
Chef i det danske Canceellie.

Offentlig Foranstaltning.

Ligesom Hs. Majestæt, under 17 April d. A., har givet sin allerhøieste Sanction til Oprettelsen af et frivilligt Jægercorps, under Anførsel af Kammerjunker v. Holstein, og tilladt, at samme maa føre Navn af Kongens Liv-Jægercorps; saa har Allerhøiestsamme end videre, ved Resolution, af 7 d. M., bevilget:

- 1) at dette Corps, for hvilket Hs. Majestæt har udnævnt fornævnte Kammerjunker som Chef, maa bestandigen vedblive, og dyrke de begyndte Baaben-Øvelser paa en for Corpsets Medlemmer beqvem Tid;
- 2) at Corpset maa forøges indtil 4 Compagnier, hvert Compagnie, om muligt, til 100 Mand, og dertil

antages saadanne Landets Sønner, som ikke ere virkelige Stadens Borgere, naar de deri indtræde, eller pligtige til Søe- eller anden Landtjeneste;

- 3) at Corpsset herester, som hidtil, selv af dets Medlemmer maa vælge sine Officerer, hvilke Chefes derefter indstiller til nærmere allernaadigst Approbation, og endeligen
- 4) at Corpsset, ligesom det forøges, forundes, paa samme Maade som hidtil, den fornødne Armatur m. v.

Fovgivninger.

Ved Reskript, af 14 d. M., til Biskoppen over Aggershuus Stift, er det fastsat: at de residerende Kapellaner i Edsberg Præstegjæld skulle for Fremtiden nyde 150 Rdlr. i aarlig Løn af Sognepræsten, istedet for de hidtil oppebaarne 120 Rdlr., samt, at de skulle være fritagne for at svare Landkyld til Sognepræsten af Kapellangaarden Keiserud.

(Fortsættelse af Forordningen om Tiendevæsenet i Norge.)

e. Skulde der, ved Commissionens Holdelse, paa noget Sted findes at være Rettergangs- Trætter om Tiendens Udelse, da maae saadanne Sager ikke forblive og orddeles ved den Ret, hvor de ere anhangiggjorte; men de skulle af Commissionen foretages til Afgjørelse, enten ved Forening eller Kjendelse; dog maa ingen Sag, der er afgjort ved endelig og usvækkelig Dom, foretages

af Commissionen til Paakjendelse, med mindre den er gangne Dom ikkun indeholder Bestemmelse for en vis Tid, da Commissionen, i saa Fald, er bemyndiget til at fastsætte Tiende-Afgiften for bestandigt. f. Dersom nogen Dom, i Sag der angaaer Tienden, er eller vorder indstevnet for høiere Ret, da bør den dersfra henvises til Commissionen. g. I de foransorte eller andre Tilfælde, hvor Commissionen finder fornødent, at Tiendens Bestemmelse skulde stee efter foregaaende Taxation, maa, til at forrette denne, af den vedkommende Rettens. Be-
 rætt, udnævnes 4 Laugrettesmænd, hvilke bør tages af et fremmed Sogn, dersom Taxationen skal foretages for det hele Kirke-sogn. Disse Mænd skulle, efter foregaaende Undersøgelse, paa enhver tiendepligtig Gaard eller Jord, af Jordbundens og Himmelegnens Beskaffenhed, samt den nærværende Dyrkningsmaade, skønne, hvad Tienden af ethvert Slags Kornsaad, som avles, efter et Middelaar, kan anslaaes til. Deres derom gjørende Forklaring skal enten for Commissionen eller det ordentlige Ting edeligen afhjemles, med mindre nogen af Parterne vil paaanke Forretningen, da et dobbelt Antal af Mænd udnævnes, hvis afhjemlede Taxation da af Commissionen lægges til Grund for Bestemmelsen, ved at fastsætte den taxerede Korntiendes Ydelse i Penge efter Litr. d. Dog maa det være Parterne tilladt, istedet for den her foreskrevne Form, at forenes om Taxation ved Boldsgift, saaledes, at hver af Parterne dertil vælger

ger en Mand; og, naar disse tvende ikke blive enige; udnævne Boldgiftsmændene en Opmand. Kunne de heller ikke blive enige om dette Valg, bør Lodkastning bestemmes, hvo af de fra begge Sider Foreslagne, skal, som Opmand, tiltræde Forretningen. h. Hvad Smaa-tienden angaaer, da, dersom den paa noget Sted, af Mangel paa Oplysninger, ei skulde kunne fastsættes efter det, som nu ydes, bør samme af Commissionen bestemmes, efter Villighed, til en aarlig Penge-Afgift, uden foregaaende Taxation. i. Hvor Forening bringes tilveie, fritages Parterne for at betale Omkostninger; og tillades det, at den Udgift, som derved forarsages, udredes af Kongens Kasse; men, hvor Commissionen maa affige Kjændelser, skal den af Parterne, hvis Paastand har gjort Kjændelse nødvendig, eller begge, isald de have haft Skyld deri, tilfindes at betale Omkostningerne. I øvrigt skal Commissionen beforders med fri Skyld paa dens Reiser i dette Ørende.

(Fortsættelsen følger.)

Blandede Efterretninger.

Efterat forrige Søe-Capitainlieutenant, Phillip Schulz, og ligeledes forhenværende Capitain af norske Liv-Regiment, Niels Westerholt, der under Actionen med de Engelske paa Kjøbenhavns Rehd, den 2 April d. A., havde været ansatte, den første som Næstcom-manderende, og den anden som Commanderende over

Sol.

Soldatesqen i Orlogsskibet Sjælland, ved det i den Anledning afholdte Krigsforhør vare overbeviste om, at de, førend Slaget, enten i Almindelighed eller i Særdeleshed for Orlogsskibet Sjælland, var tilende, og paa en Tid, da det ikke var afgjort, hvad der kunde eller skulde skee, siden Skibet ei var overgivet, havde forladt dette Skib, af Frygt og Feighed, uden anden Hensigt, end den, at rædde deres egne Personer, bleve de derfor, ved tvende nedsatte Krigsretter, dømte til at casseres og arqvebuseres i Ryggen, saa og, hver for sig, at betale i Salarium til Søkrigs-Procureuren 30 Rdlr., og til Protocollen 30 Rdlr., samt alle af Sagen lovlige flydende Omkostninger; hvilke Domme, efter at de, tilligemed Sø-Etatens General-Auditoriat berover afgivne Førestilling, havde fra det kongelige Admiralitets- og Commisariat Collegium været Hs. kongelige Majestæt allerunderdanigst foredragne, bleve af Allerhøiissamme, under 19 Juni, allernaadigst stadfæstede. Og behagede det end videre Hs. Majestæt, i Henseende til disse Dommes Execution, under 26 s. M., allernaadigst at bestemme:

- 1) at foromnævnte Philip Schults, som til den Tid havde været arresteret i Gammelholms Hovedvagt, skulde forflyttes til Citadellet Frederikshavn, for der, ligesom formævnte Westerholdt, at være under sikker Bevaring;
- 2) at begge Krigsretternes Tilforordnede paa en bestemt

Dag

Dag skulle træde sammen udi Citadellens Commandants Værelser, og der udgjøre en forenet Krigsret.

- 3) Naar denne forenede Krigsret var sat, skulde oftmældte Schulk og Bøsterholdt fremstilles løse og ledige for samme Ret i deres Munderinger, og Dommen derefter, tilligemed de kongelige Resolutioner, af Auditeuren oplæses for aabne Døre.
- 4) Derpaa skulle de Arresteredes Sabler frembringes, og Feldttegnene i deres Paasyn aftages ved Admiralitets-Adjutanten og norske Livregiments-Adjutant, for at afleveres i vedkommende Collegier; men Sablerne forblive i Rettens Bevaring indtil videre.
- 5) Justits-Sergeanten ved Søs-Etaten, og Justits-Sergeanten ved norske Livregiment, afdrage dernæst Arresteranterne de paahavende Munderinger, hvorefter de, iførte andre simple Klæder, skulle bringes til deres forrige Arrest i Citadellet, for der at forblive til Døds-Executionsdagen.
- 6) At Døds-Executionen skulde foretages paa den dertil bestemte Dag paa Øster-Hæll, i Overeensstemmelse med den 731 og 735 §§ i Krigs-Artikels Brevet for Land-Tjenesten ved Søs-Etaten, og at Admiralitetet nærmere herom havde at correspondere med det kongelige Generalitets- og Commissariats-Collegium, paa det at der, saavel fra Land- som Søs-Etatens Side, kunde vorde handlet i Conformitet, betræffende Commandoen, Kredsens Formering, der kom
til

til at bestaae af Sør-Etatens Mandskab paa den ene, og Land-Etatens paa den anden Side m. m., da begge Forbryderne, ved Siden af hinanden, dog i passende Distance, skulde, efter een Commando, paa eensgang arqvebuseres i Ryggen, Philip Schultz nemlig af Sør-Etatens Constabler, og Niels Wæsterholt af norske Liv-Regiments Musketerer; og endeligen 7) at deres Begravelse skulle skee ved de ærlige Slaver, og paa det Sted hvor Slaverne sædvanligen jordes.

I Overeensstemmelse hermed bleve disse Domme oplæste, Forbryderne paa den befalede Naade casserede den 1 Juli, og paa den til Døds-Executionen bestemte sidstafvigte 11 August udførte paa Øster Fælled, hvor Dommen, i Henseende til Dødsstraffen, skulde have været fuldbyrdet, da der, efter Dommens Afslæning, paa Executionsstedet blev bekjendtgjort en allerhøieste Befaling, hvori Hs. Majestæt, af særdeles kongelig Naade, fritog Forbryderne for den dem tilfundne Dødsstraf; hvorimod de begge skulde hensættes i Fangenskab deres Livstid paa Fæstningen Munkholm, i Kongeriget Norge, og imidlertid forblive under Bevaring udi deres forrige Arrester i Citadellet.

Til Opfyldelse af afg. Generalmajor Classens Testamente, som foreskriver en aarlig Beretning til Hs. Majestæt, om det af ham oprettede Fidei-Commisses Fremgang og dets Virkninger til Stiftelsens Hensigt, har
Di

Directionen for dette Fideicommiss indsendt en saadan Beretning, saavel for Aaret 1799 som for afvigte Aar, hvorved er oplyst:

- 1) at i Aaret 1799 have, for det Frederiks Hospital tillagte classenske Legatum, 3000 Rdlr. aarligt, hvorved 28 Senge underholdes, været paa disse indtagne til Cuur og Pleie 241, og i afvigte Aar 227 fattige Syge, hvilket Antal, tillagt de 1,386 Personer, som i forrige Aaringer have nydt godt af bemældte Legatum, udgjør 1,854 Personer.
- 2) at paa de 5 Pladser, der i et eget Bærelse ere indrettede i den kongelige Fødsels- og Pleie-Stiftelse for det classenske aarlige Legatum 1,000 Rdlr., have 76 været imodtagne i Aaret 1799, og i afvigte Aar 75 fattige Børne-Mødre og udsatte til Pleie, deels her i Staden, deels paa Landet, i begge forbenævnte Aar 162 Børn, foruden at 5 nysødte Børn med deres Ammer ere dagligen og uafbrudt pleiede i Stiftelsen selv. Disses Antal, tillagt det de forrige Aaringer ved samme Understøttelse pleiede, nemlig 378 Mødre og 371 Børn, udgjør altsaa 529 Mødre og 533 Børn.
- 3) At af de, til Arbeids- og Underviisnings-Anstalt for fattige Soldaterbørn, især af det kongelige Artillerie-Corps, Rjænkede 2,000 Rdlr. aarligt, har i hvert Aar af de forbenævnte 2de:
 - a. Artillerie Corpset her i Staden erholdt 600 Rdlr. samt

samt Artillerie-Detachementerne i

Norge og Holsteen, hvert . . . 300 Rd.

b. de øvrige Garnisonskoler her i Staden, tilsammen i hvert Aar . . . 300 Rd.

c. Gouvernementet i Rendsborg har, til Arbejdsskolen for de der værende Regiment, aarligt . . . 150 Rd.

d. Dronningens Liv-Regiment til Fods, aarligt . . . 50 Rd.

e. Det schlesvigske Infanterie-Regiment, aarligt . . . 50 Rd.

f. Det 1ste jydsk Infanterie-Regiment, ligeledes aarligt . . . 50 Rd.

g. Det 3die jydsk Regiment, ligeledes aarligt . . . 50 Rd.

h. Det syenske Regiment, ligeledes . . . 50 Rd.

som ere anvendte til Klæder og Arbeids-Medskaber.

i. Det nordensjældsk Infanterie-Regiment, ogsaa aarligt . . . 50 Rd.

k. Det søndensjældsk Infanterie-Regiment, ligeledes aarligt . . . 50 Rd.

Hvorledes samtlige foransorte Summer af enhver Bedkommende ere blevne anvendte, samt hvad deraf havees tilovers, oplyser de indsendte Bilager og dermed fulgte Regnskaber.

4) At til Garnisons-Menighedens Arbeids-Anstalt her i Stads

i Staden er og det aarlige Legatum af 500 Rdlr., for forbenævnte 2de forløbne Aar udbetalte.

5) At det til Frederiksværks Mestere og Arbeidere, samt Fattige og Nødlidende sammesteds, bestemte Legat, 1200 Rdlr. aarligen, er for de sidst forløbne 2de Aar udbetalt, og at samme ei alene er anvendt, men at Etablissemets Kassen endog staaer i Forskud for 788 Rdlr. 68 Sk., viser de af Vedkommende aflagte Regnskaber.

6) At det aarlige Legat til Frederiksværks Skole ogsaa for de sidste 2de Aar er udbetalt med 500 Rdlr., som til det bestemte Brug ere anvendte.

7) At ligeledes de legerede 200 Rdlr. aarligen til Videnskabernes Selskab ere betalte, og den derfor udsatte Præmie-Opgave i de offentlige Tidender bekendtgjort.

8) At det classenske Bibliothek har i Aaret 1799 faaet Tilvæxt af endeel gode Skrifter, og at den adjungerede Bibliothekar, Magister Ramus, har, af Fidei-Commissets Kasse, faaet et Honorarium, for til det paafølgende Efteraar at holde paa Bibliotheket offentlige Forelæsninger over Litteraturen i de Videnskaber, hvilke i Særdeleshed ere denne Bogsamlings Formaal, samt at Bibliothekets Tilvæxt har, siden dets Aabning 1796, kostet 9,717 Rdlr. 5 Mk. 13 Sk. I øvrigt mældes, at, ved Hs. K. H. Kronprindsens naadigste Gævnssind, er Bogsamlingen i

af

afvigte Aar forøget med 5te og 6te Deel af Kerners Hortus sempervirens.

9) At den haarde Vinter imellem 1798 og 1799 vel standsede Bygningernes Fuldbendelse ved det classenske Agerdyrknings-Seminarium paa Falster; men at Indretningen dog siden er bragt i Stand, saavel i Henseende til Waaningshuus og oeconomiske Bygninger, som det til Jord- og Havedyrkning, Træplantning, og allehaande Landhuusholdnings-Forsøg bestemte Jordsmon.

10) At den, af det største Antal af Fideicommissets Bønder, paaankede Hoverie-Commissions Kjændelse, angaaende Hoveriets Bestemmelse, er af det kongelige Rentekammer, under 15 Juni 1799, bleven besluttet og bemældte Commissions Kjændelse derved stadfæstet, hvorved Directionen blev sat i Stand til, at kunne bekjendtgjøre de Conditioner, paa hvilke Hovedgaardene fra afvigte Aars 1 Mai, kunde opbydes til Forpagtning, iblandt hvilke Conditioner var, at de skulle opbydes alternative, med eller uden Hoverie. Fremdeles indberetter Directionen, at den, ved Fideicommissets Administration, har bestræbt sig for at forenes med Bønderne, om at overlade dem selv Tienderne, imod bestemt Afgift i Korn eller Penge, men at Bønderne ikke have villet indlade sig heri, eller engang gjøre noget Bud. Imidlertid er, for dog om muligt, uden Tab for Fideicommisset, at see dem

befriede fra at yde Tienderne in Natura, bestemt, at opbyde Forpagtningen af Hovedgaardene alternative, med og uden Tiender, da det, om antageligt Bud blev gjort, under sidstnævnte Betingelse, vilde komme an paa, om Bønderne vilde bekvemme sig til at give for Tienderne, hvad billigt var. Foransførte Auction over Hovedgaardenes Bortforpagtning, er, efter Directionens Mældende, udsalden saaledes, at paa det Alternativ, uden Hoverie af Bønderne, ei blev gjort noget Bud, men at, med det bestemte og af Rentekammeret approberede Hoverie, (dog 4 Byer som betale med Penge undtagne) blev det højeste Bud 11,100 Rdlr. aarligt i 11 Aar af Directionen samtykket, under hvilken Forpagtning og er indbegreben Fideicommissets Tiender, siden disses Overladelse til Bønderne selv ikke, efter anstillede Forsøg, har været at opnaae. Foruden at der til Opsyn med Skovene, der udgjøre 3 til 4,000 Tdr. Land, er antagen en i Skovdyrkning underviist duelig Skovrider, saa er og den som Skrift-Forfatter i Plantelæren bekendte Candidat Hornemann ansat som Forst- og Land-Oeconomus over Godserne, samt til Skoleforstander og substitueret Lærer ved Seminariet, saaledes, at han ved Hjælp af en tillært Gartner, skal undervise Bønder i Hauge-Anlæg og Frugttræers Behandling, samt derhos vellede til en forbedret Agerdyrkning.

II) At Udskytningen er tilendebragt paa 2de Gaarde

nær

nær, samt at i alt ere udflyttede 75 Gaarde, hvis
 Waaningshuse ere af brændte Steen. Penge-Udgif-
 terne ved Udflytning og Udflytning staae allerede til
 Bogs med 29,186 Rdlr. 6 $\text{\textit{b.}}$; men formedelt til-
 bagestaaende Afregning med Landinspecteuren kan Be-
 kostningen ei med Nøiagtighed opgives. I Henseende
 til den Form og Orden, som iagttages ved Fidei-
 commissets Sagers Bestyrelse, mælder Directionen,
 at Correspondencen føres i Secretariatet, hvor der
 holdes Journal over alle indkommende Skrivelser,
 samt Protocol over Resolutionerne og Copiebog over
 alle afgaaende Breve, samt at i Contoiret fører en
 Betjent Memorialen, hvorefter Bogholderen indfø-
 rer i Hovedbogen, enhver under sin Conto af Debet
 og Credit; at Fideicommissets Kasse staaer i Ban-
 quen, og sammes Contrabog er Control imod Kasses
 Conto i Hovedbogen; at Godsernes Regnskaber revi-
 deres af en Revisor i det kongelige Rentekammer og
 decideres af Directionen. Tillige berettes, at der for
 de Fattige paa Godserne er draget Omsorg saaledes,
 at det sidste Aars Landgilde af Rug og Byg er til af-
 deles Hjælpeløse og Nødlidende uddeelt uden Gjens-
 gjæld, men til Trængende, som ere arbejdsføre, imod
 moderat Betaling; og, befindes nogen at misbruge
 denne Velgjerning ved Udsalg af sin Deputat, mister
 han videre Udgang til samme; men for saavidt mu-
 ligt

ligt at forekomme saadant, meer Uddelingen maanedlig og ikkun fjeppenviis til hver Person eller Huusfader.

Efterat disse Beretninger have været Hs. Maa-
jestæt, igjennem Cancelliet, forelagte, har Allerhøi-
samme tilkjendegivet, at have med særdeles Velbehag er-
faret den Nidkjærhed, hvormed Directionen for det clas-
senske Fidei Kommis vedbliver at opfylde dets Hensigt,
hvilket Bisald Cancelliet skal tilkjendegive Directionen.

Ledige Embeder.

Under det danske Cancellie: Aggerschou Sogne-
kald i Ribe Stift, 400 Rdlr.; Lindaas residerende Ca-
pellanie i Bergens Stift, 166 Rdlr. 4 Mk.

Befordringer og Afgang.

Under det danske Cancellie: Den 14 August er
Cancellisten i det danske Cancellies 1ste Departement,
Cancellieraad G. F. Lange, beskikket til Raadstuefriver
i Kjøbenhavn, og Under-Cancellist, samt Cancellie-Sec-
retair, C. L. Lassen, i hans Sted beskikket til Cancel-
list; Copiisten i Kjøbenhavns Hof- og Stadsrets Skifte-
og Brevskriver-Contoir, H. Buchhals, efter Ansøgning,
i Naade entlediget med Pension; Sognepræsten for Ag-
gersøe og Ornø, C. W. Brink, beskikket til Sogne-
præst for Grundfør og Spørring Menigheder i Aarhus
Stift; Sognepræsten for Seierø, J. E. Clausen, til
Sognepræst for Mygind, Krogsbech og Schiørring Me-
nig-

nigheder i Aarhus Stift; Sognepræsten for Jægingdø, E. J. Wittendorff, til Sognepræst for Linnerup og Hammer Menigheder i Aarhus Stift; Sognepræsten for Dollerup, Finderup og Ravnstrup Menigheder, J. Stochholm, til Sognepræst for Bommen, Lindum og Vigum Menigheder i Viborg Stift; den residerende Kapellan for Skjerve Menighed, L. M. Lund, til Sognepræst for Brande Menighed i Ribe Stift; Sognepræsten for Bangs Præstegjæld, J. Holmboe, til Sognepræst for Edsberg Præstegjæld i Aggershuus Stift.

Under Departementet for de udenlandske Sager: Den 7 August er den kongelige Gesandt i Stochholm, Kammerherre, og Ridder af den polske hvide Ørn, E. Bourke, bleven forflyttet detsfra til Gesandtskabsposten i Madrid, og Kammerherre, samt Ridder af Dannebrog, N. Rosenfrank, udnævnt i hans Sted til Gesandt ved det kongelige svenske Hof.

Under Generalitetet: Den 7 August. Ved det aggershusiske Dragon-Regiment er Second-Lieutenant v. Abelsfædt udnævnt til Prem. Lieutenant, og Cornet à la suite v. Hedemann til Sec. Lieutenant. Ved Liv-Regimentets Ryttre er Major v. Bachmann befuldmægtiget til Prem. Major; Sec. Ritmester v. Dreckling til Eskadrons-Chef; characteriseret Ritmester v. Hedemann til Sec. Ritmester; characteriseret Prem. Lieutenant v. Bechtolsheim til virkelig Prem. Lieutenant; Cornet v. Sønnichsen til Sec. Lieutenant, og Cornet à la suite v.

Schmidt

Schmidt til virkelig Cornet. Ved det bergenhussiske Infanterie-Regiment er Capitain v. Heiberg, efter Ansøgning, forundt Afstæed med Pension; Chæfen for det listeriske Compagnie, Capitain C. v. Pothmann, beskikket til Chæf for det vacante tiugumiske, og Prem. Lieutenant v. Brügger til Capitain og Chæf for det listeriske Compagnie; Sec. Lieutenant v. Fasting til Prem. Lieutenant, og Fændrik v. Houghs til Sec. Lieutenant, begge ved de Nationale; Fændrik á la suite v. Lund til virkelig Fændrik ved Grenadeer-Compagnierne. Ved den bornholmske Milice: Prem. Lieutenant H. J. Sode til Capitain og Chæf, Sec. Lieutenant reforme H. M. Roesfoed til Prem. Lieutenant, Sergeant P. A. Rasch til Sec. Lieutenant, alle ved 3die Infanterie-Compagnie; Sergeant J. H. Rømmer ved første Rønne Borger-Compagnie, og Corporal D. C. Lund ved Euanikke dito udnævnte til Fændrikker reforme; Sergeanterne A. Michelsen og M. P. Thorsen af Øster-Herreds, og M. D. Marcher, H. A. Engell og D. Roesfoed af Vester-Herreds Compagnie, ligesaa til Fændrikker reformes, samt Fændrik reforme H. K. Hansen til virkelig Fændrik ved Sønder-Herreds Compagnie. Districts-Chirurgen i Alsholm og Mariboe Klosters Amter i Volland, J. E. Wittasech, forundt Caracteer af Regimentsfeldtsjæx og Tilsladelse at bære den for Regimentsfeldtsjæxerne bestemte Uniform.